

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Socjologia kultury (w) (Wykład), PG_00176460						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Piotr Pawliszak				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i problemami socjologii kultury oraz różnego rodzaju socjologicznymi wyjaśnieniami zjawisk społeczno-kulturowych będących rozwinięciem filozoficznych idei Platona, Arystotelesa, Kana i neokantystów oraz Hegla, Marksa i neomarksistów oraz pragmatystów i fenomenologów						
Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu		Sposób weryfikacji i oceny efektu		
	[FILOZL3_W13] Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie		Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie na podstawie wiedzy z zakresu socjologii kultury		[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna		
	[FILOZL3_U19] Rozumie odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur		Rozumie odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur na podstawie wiedzy z zakresu socjologii kultury		[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny		
	[FILOZL3_K09] Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych		Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych		[SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny		

Treści przedmiotu	Rozwój naukowej refleksji nad kulturą (antropologia-socjologia kultury-socjologia kulturowa, studia kulturowe i in.). Analityczne definiowanie kultury, def. systemowe(elementy, poziomy, relacje). Relacja: Relacje: kultura-jednostka-społeczeństwo (obszary instytucjonalne): kultura jako zmienna zależna/niezależna, jako środowisko i narzędzie działania/myślenia (kultura jako semioza). Analiza kultury (narzędzia: romb kulturowy, kwadrat Greimasa), Proces tworzenia, nabywania, przekazywania kultury i jej użycia (subiektywizacja<->transformacja<->obiektywizacja); przemiany kultury oraz współczesnych zjawisk kulturowych. Transformacja kulturowa i hybrydyzacja kultury. Czynniki wpływające na zmianę kultury, jej "zapożyczenia" oraz akulturację. Procesy religijne, cywilizacyjne, historyczne a kształtowanie się zjawisk kulturowych. Kultura a religia. Wielokulturowość i relatywizm kulturowy. Kultura narodowa a kultury mniejszościowe. Kultura popularna. llobalizacja i subkultury. Kształtowanie historii i tożsamości: dyskursy, mity i utopie/ideologie, m.in. płciowe.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	test pisemny z zagadnień do samodzielnego opracowania	50.0%	20.0%
	recenzja z wybranej z listy lektur	50.0%	20.0%
	test pisemny z wykładu	50.0%	60.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A. Literatura podstawowa: Griswold W., Socjologia kultury. Kultury i społeczeństwa w zmieniającym się świecie, Warszawa 2013. M. Filipiak (red.), Wprowadzenie do socjologii kultury, Wyd. UMCS, Lublin 2009	

Uzupełniająca lista lektur	Benedict R. Wzory kultury, Warszawa 1966, 1999, 2003 i in. [bestseller antropologiczno-socjologiczny nt. kultur Indian Ameryki Płn.] Benedict R. Chryzantema i miecz. Wzory kultury japońskiej, Warszawa 1999, 2016 i in. Bourdieu P., Szkic teorii praktyki poprzedzony trzema studiami na temat etnologii Kabylów, Kęty 2007 Bourdieu P., Dystynkcja Społeczna krytyka władzy sądenia, Warszawa 2005 [interpretacja empirycznych badań nt. zróżnicowania gustów kulturowych w społ. nowoczesnym] Burszta W., Antropologia kulturowa, Poznań 1998. [podręcznik antropologii kulturowej] Carrithers M., Dlaczego ludzie mają kultury, uzasadnienie antropologii i różnorodności społecznej, Warszawa 1994. [popularne przedstawienie i wyjaśnienie różnorodności kultur] Dayan D., Katz E., Wydarzenia medialne. Historia transmitowana na żywo. Warszawa 2008 [analiza zjawiska wydarzeń medialnych, gł. jakie funkcje pełnią w nowoczesnych społ.] Fiske J., Zrozumieć kulturę popularną, Kraków 2010 [przedstawie teoretycznych wyjaśnień zjawiska kultury popularnej] Gdula M. Trzy dyskursy miłosne, Warszawa 2009 [analiza różnych wzorów przedstawiania miłości w popularnych poradnikach] Golka M., Socjologia kultury, Warszawa 2009.[Podręcznik socjologii KULTURY] Harris M. Krowy, świnie, wojny i czarownice. Zagadki Kultury, Katowice 2007 [bestseller antropologiczno-socjologiczny - materialna koncepcja kultury] Heath J., Potter A., Dlaczego kultury nie da się zagłuszyć, Warszawa 2010 [jak kapitalizm potrafi obrócić w towar ataki przeciw sobie] Huizinga J., Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury, Warszawa 2011. Kłoskowska A., Socjologia kultury, Warszawa 1991. - [Podręcznik socjologii KULTURY] Kłoskowska A., Kultury narodowe u korzeni, Warszawa 1996 [jak kultura narodowa obecna jest w życiu jednostek - analiza dokumentów autobiograficznych] Krajewski M., Kultury kultury popularnej, Poznań 2005. Laclau E., Rozum populistyczny, Wrocław 2009. [przedstawienie swoistej logiki populizmu obecnej nie tylko w ruchach populistycznych ale w wielu obszarach życia publicznego i funkcjonowania społeczeństw nowoczesnych - autor rozwija twórczo rewizjonistyczną, neomarksistowską koncepcję hegemonii kulturowej Gramsciego] Rothenbuhler E.W., Komunikacja rytualna. Od rozmowy codziennej do ceremonii medialnej, Kraków 2003 [studium o różnych formach rytuału]
-----------------------------------	--

		Sennett R., Kultura nowego kapitalizmu, Warszawa 2010 Strinati D., Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1998. [Podręcznik socjologii KULTURY popularnej] Turner V. Gry społeczne, pola i metafoty. Symboliczne działanie w społeczeństwie Kraków 2005 [jak ludzie świadomie i (częściej) nieświadomie używają kultury do organizacji swoich działań] Zubrzycki G., Krzyże w Auschwitz. Tożsamość narodowa, nacjonalizm i religia w postkomunistycznej Polsce, Kraków 2014 [fantastyczna analiza polsko-żydowskiego konfliktu kultur narodowych zainicjowanego umieszczeniem krzyży na zwirowisku dawnego KL Birkenau, dawnym podobozie KL Auschwitz]
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.